

KURIER POLSKI

Rok II

Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiastowy 36-00. Rozmównica dla publiczności 19-07
Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12

Czwartek, dnia 19 września 1946 r.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
Konta PKO „ZRYW” Nr. VI-135 PKO IKP. Nr. VI-140
Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Nr 254

Zerwanie stosunków między dwiema głównymi organizacjami podziemnymi Palestyna w obliczu wojny domowej

JEROZOLIMA (FA). Tajna radiostacja żydowska „Głos walczącego Syjonu” podała komunikat o zerwaniu stosunków między dwiema głównymi organizacjami podziemnego ruchu żydowskiego: „Haganah” i „Irgun Zvai Leumi”. Zdaniem speakera sytuacja jest tak naprężona, że zanoszą się na żydowską wojnę domową. Organizacja „Haganah” liczy około 7.000 członków, a jej przeciwniczka 8.000.

„Terror telefoniczny” trwa przy tym w dalszym ciągu. Są to ostrzeżenia wypowiadane telefonem przez młodą dziewczynę w języku hebrajskim lub łamanym angielskim o rzekomo grożącym wielkim niebezpieczeństwie. Jest to jedna z metod działalności podziemnej, utrudniająca

Terror telefoniczny trwa — Ścisła kontrola paczek pocztowych — Naczelny Komitet Arabski żąda rozwiązania Agencji Żydowskiej

zakończenie „wojny nerwów” w Palestynie. Np. ktoś telefonuje do gmachu rządowego ostrzegając, że będzie on w ciągu 10 minut wysadzony w powietrze. Wobec czego gmach zostaje natychmiast ewakuowany i wszczęta się śledztwo. Ostrzeżenie to okazuje się jednak fałszywe. Mimo to ciągle alarmy mają niemiły efekt tak w stosunku do Brytyjczyków, jak i Arabów lub Żydów, zatrudnionych na stanowiskach rządowych w Palestynie. Na poczcie wprowadzono przepis, że przed nadaniem paczki muszą być otwarte dla spraw-

zenia, czy nie zawierają środków wybuchowych.

Naczelny Komitet Arabski zwrócił się wczoraj do Wysokiego Komisarza o natychmiastowe rozwiązanie Agencji Żydowskiej, oskarżając W. Brytanię o tolerowanie terroru żydowskiego w Palestynie dla swoich własnych celów. Komitet Arabski może wobec tego być zmuszonym do zalecenia samoobrony, co jednak doprowadzić może do jeszcze większej anarchii.

Wetną surową kupuje
oraz zamienia na tkaniny
gotowe

Łódzka Hurtownia
Artykułów Włókienniczych
Poznań, Św. Marcina nr 61
telefon 35-40

5 mil. bezrobotnych w Japonii

TOKIO (PAP-FA). Według raportów amerykańskich władz okupacyjnych w Japonii znajduje się obecnie 5 milionów bezrobotnych. Zapotrzebowanie Japonii w żywność w lipcu było najgorsze od czasu rozpoczęcia okupacji. W wyniku kryzysu żywnościowego produkcja przemysłowa została zahamowana.

Sprawa granic zachodnich Polski

„Niesławna” mowa Byrnasa w Sztutgarcie, szczególnie zaś te jej części, które dotyczyły Polski, wywołały w całym kraju fale ostrych protestów przeciwko wszelkim podawaniom w wątpliwość naszych praw do granic na Odrze i Nysie. Bo chociaż amerykański sekretarz stanu nie wypowiedział się formalnie przeciwko zachodniej granicy Polski, jaka ustalona została na Konferencji Poczdamskiej, niemniej jednak oświadczenie swoje sformułował w sposób, z którego przebiega jego niezadowolenie z decyzji poczdamskiej, a Niemcom pozwała żywić nadzieję na powrót na utracone terytoria na wschód od Odry i Nysy.

Wśród wielu oświadczeń, jakie złożone zostały po przemówieniu Byrnasa przez różnych polityków, szczególne znaczenie przywiązać trzeba do słów wypowiedzianych wobec przedstawiciela Polskiej Agencji Prasowej przez min. spraw zagranicznych ZSRR Mołotowa, który, jako uczestnik Konferencji Poczdamskiej może w sposób autorytatywny naświetlić jej postanowienia, ustalając zachodnie granice Polski.

Min. Mołotow stwierdził na wstępie, że decyzje czterech mocarstw, przyznające Polsce ziemie aż po Odrę i Nysę zachodnią — nie były czymś przypadkowym, powziętym pod wpływem tymczasowych okoliczności. „Przeciwnie, postanowienie dotyczące przesunięcia polskiej granicy zachodniej zostało przyjęte po długich rozważaniach, w których wzięli udział również przedstawiciele rządu polskiego”. Dość wspomnieć, że już Konferencja Krymska pół roku wcześniej uznała konieczność powiększenia terytorium Polski na zachodzie i północy.

Inny jednak jeszcze moment wskazuje niezbicie na ostateczność postanowień poczdamskich. Mianowicie w Poczdamiu powzięto również decyzję, że ludność niemiecka z terytorium przyznanego Polsce przesiedlona zostanie do Niemiec. Zgodnie z tym postanowieniem opracowano wspólnie z Sojuszniczą Radą Kontroli plan wysiedlenia 3,5 miliona Niemców do radzieckiej i brytyjskiej strefy okupacyjnej. Plan ten jest konsekwentnie realizowany, tak że dziś niewiele ponad 1 milion Niemców pozostaje jeszcze w granicach polskiej. Właśnie ten moment, jakim jest stworzenie pewnego stanu faktycznego na Ziemiach Odzyskanych przez osiedlenie tam ludności polskiej w miejsce wyjeżdżających Niemców i trwałe włączenie tych ziem do organizmu gospodarczego i administracyjnego Państwa, jest najlepszym dowodem, że cztery mocarstwa tj. Związek Radziecki, Ameryka, Anglia i Francja podejmując w Poczdamiu decyzję ustalającą zachodnią granicę Polski, musiały sobie zdawać sprawę, że decyzja taka jest ostateczna.

„Słusznie mówi min. Mołotow: „Powolywanie się na to, że konferencja berlińska uznała za konieczne odłożenie ostatecznego określenia granicy zachodniej Polski do Konferencji Pokojowej, jest oczywiście słuszne. Od strony formalnej istotnie sprawa tak wygląda... Te czynniki jednak, które powzięły decyzję o wysiedleniu Niemców z tych terytoriów, by natychmiast mogli tam przesiedlić się Polacy z innych okręgów polskiej, nie mogą zaproponować po ja-

Wallace podtrzymuje w pełni swe tezy

Żądanie usunięcia Wallace'a z zajmowanego stanowiska

NOWY JORK (PAP-ms). Prasa amerykańska w dalszym ciągu poświęca wiele miejsca rozdzwiewkom jakie wyłoniły się w rządzie amerykańskim w sprawie polityki zagranicznej Stanów Zjedn. W kołach politycznych utrzymuje się, że prezydent Truman odbył szereg konferencji z członkami rządu, pragnąc ustalić, jakie są ich poglądy na aktualne zagadnienia międzynarodowe. Przewiduje się, że min. Byrnas zamierza również w najbliższym czasie zabrać głos.

Min. handlu Wallace złożył oświadczenie, w którym podkreśla, że niezależnie od obecnego stanowiska prezydenta Trumana podtrzymuje w ca-

łej pełni tezy swego przemówienia. „Zdaję sobie sprawę z tego, że większość obywateli amerykańskich pragnie pokoju, zamierzam więc kontynuować moje wysiłki celem ugruntowania sprawiedliwego i trwałego pokoju”.

W Waszyngtonie wysunięto żądanie usunięcia min. Wallace z zajmowanego stanowiska.

W kołach politycznych Nowego Jorku utrzymuje się, że min. Wallace wygłosi nowe przemówienie, przypuszczalnie w dniu 23 września. Oświadczenie Wallace'a zostało złożone po rozmowie telefonicznej, jaką przeprowadził z prezydentem Trumanem.

Odroczenie wyroku w procesie norymberskim do 30 września

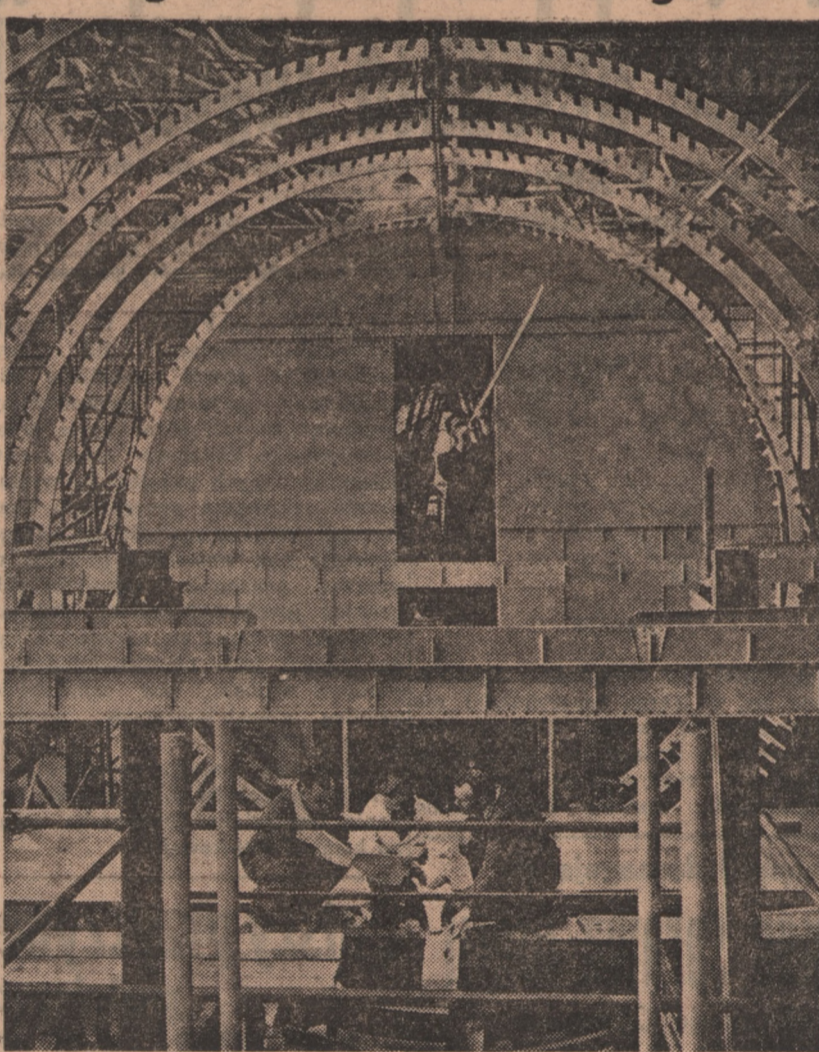
NORYMBERGA (PAP-ms). 8-miu sędziów Trybunału Międzynarodowego udało się w dniu 16 br. do willi położonej w okolicach Norymbergi w towarzystwie sekretarza i 2 tłumaczy. Dokładne położenie willi trzymane jest w tajemnicy. Narady w sprawie wyroku są już prawdopodobnie zakończone i obecnie sędziowie przystąpili do ostatecznej redakcji treści wyroku. Wedle wiadomości podanej w ostatniej chwili

ogłoszenie wyroku odroczone na okres 1 tygodnia, czyli do 30 września.

Przerwanie frontu w Chinach

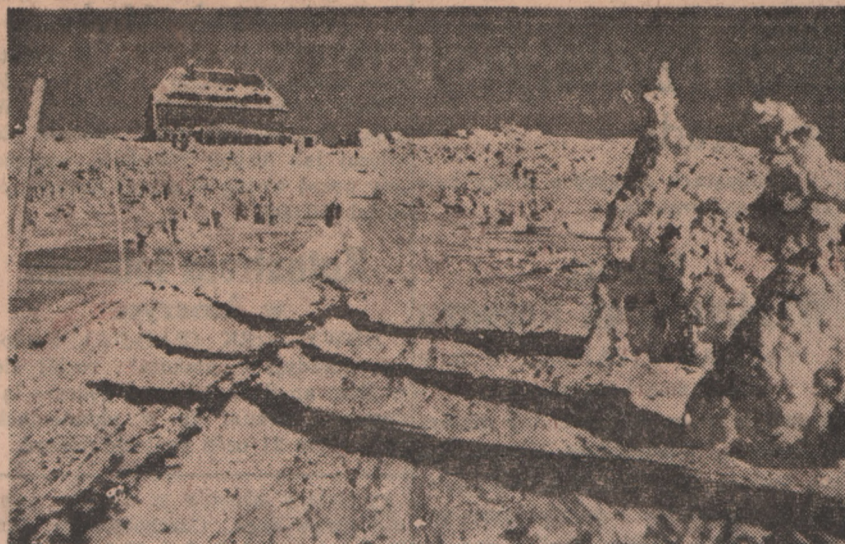
NANKIN (PAP-FA). Z Nankinu donoszą, że chińskie wojska rządowe przerwały front. Na całym froncie północnym wojska Czang-Kai-Szeka posuwają się naprzód, wypierając oddziały komunistów.

Z Anglii do Australii w 48 godzin

Zdjęcie powyższe przedstawia budowę wnętrza brytyjskiego samolotu długodystansowego Bristol, w którym znajduje się ponad 70 miejsc siedzących dla pasażerów. Zasięg samolotu wynosi 5.000 mil ang., przelot Australia—Anglia trwać będzie 48 godzin

Piękno krajobrazu górskiego na Dolnym Śląsku

Schronisko pod Szarotcem w szacie zimowej (patrz reportaż na str. 5). Malownicza wiosna „Śnieżki” (1805 r.) pokryta śnieżnym całunem

kimś czasie przeprowadzenia wręcz odwrotnie czynności. Sama myśl o tego rodzaju eksperymentach z milionami ludzi jest nieprawdopodobna. Nie mówiąc już nawet o okrucieństwie takiego postępowania zarówno w stosunku do Polaków, jak też i w stosunku do samych Niemców."

W takiej sytuacji fakt, że pełne uprawnienie naszych granic zachodnich odłożone zostało do przyszłej Konferencji Pokojowej, nie może wywoływać niepokoju, gdyż jak mówi min. Mołotow: „decyzja berlińskiej konferencji podpisana przez Trumana, Attlee i Stalina już określiła zachodnie granice Polski i czeka tylko na nadanie jej odpowiedniej formy na przyszłej międzynarodowej konferencji przy zawieraniu pokoju z Niemcami". Na konferencji poczdamskiej przecież, jak wszyscy dobrze wiemy, traktat pokojowy z Niemcami nie był zawierany.

Pobożne życzenia p. Byrnese i kół, które on reprezentuje, jakie przebijają z ducha przemówienia, pozostać muszą tylko życzeniami. Na Ziemiach Odzyskanych w oparciu o nieodwołalne postanowienia konferencji poczdamskiej powstają fakty dokonane, wobec których rozbić się muszą wszelkie próby nieodpowiedzialnych czynników przywrócenia status quo ante. Tak właśnie brzmi zdanie wypowiedziane przez min. Mołotowa: „Historyczna decyzja konferencji berlińskiej o zachodnich granicach Polski nie może być przez nikogo podważona. Fakty zaś świadczą o tym, że uczynienie tego obecnie jest już wprost niemożliwe."

Stanowisko ZSRR w sprawie granic zachodnich Polski Wywiad min. Mołotowa

PARYŻ (PAP). Przedstawiciel Polskiej Agencji Prasowej w Paryżu red. Bibrowski zwrócił się do ministra spraw zagranicznych ZSRR W. Mołotowa z prośbą o przedstawienie punktu widzenia rządu radzieckiego w związku z przemówieniem sekretarza Am. P. p. Byrnese w Stuttgarcie. Jak wiadomo, p. Byrnese oświadczył, że zagadnienie zachodnich granic Polski nie zostało ostatecznie rozstrzygnięte.

Minister Mołotow na zapytanie korespondenta PAP-u oświadczył co następuje:

Jak wiadomo szefowie trzech rządów na konferencji w Poczdamie zgodzili się, że byłe terytoria niemieckie na wschód od Świnoujścia, Odry i Nysy zachodniej winny najdodawać się pod zarządem Państwa Polskiego i że ostateczne określenie zachodniej granicy Polski powinno być odłożone do konferencji pokojowej.

Postanowienie to było tylko wykończeniem postanowienia krymskiej konferencji trzech mocarstw, która pół roku wcześniej uznała, że Polska powinna otrzymać istotne powiększenie terytorium na północy i zachodzie.

W ten sposób konferencja berlińska wypełniła tylko to, co zostało nakreślone jeszcze przy udziale Roosevelta na konferencji krymskiej i postanowienia jej nie można uważać za coś przypadkowego, powziętego pod wpływem okoliczności tymczasowych. Przeciwnie postanowienie do-

tyczące przesunięcia polskiej granicy zachodniej na Odrę i Nysę zachodnią, zostało przyjęte po długich rozważaniach, w których wzięli udział również przedstawiciele Rządu Polskiego. Do tego dodać należy, że z postanowieniem tym zgodził się również rząd francuski.

Jak wielkie znaczenie przywiązywała konferencja berlińska co do swojej uchwały o nowej granicy zachodniej Polski widać z następującej okoliczności. Na konferencji tej powzięto również drugą decyzję, mianowicie o przesiedleniu ludności niemieckiej z terytorium przekazywanego Polsce do Niemiec. Ponieważ wszystko to było już opublikowane, nie ma potrzeby zatrzymywać się na szczegółach.

Postanowienia konferencji berlińskiej nie pozostały bynajmniej na papierze. Natychmiast po konferencji berlińskiej zaczęto je wprowadzać w życie. Już przeszło pół roku granica Polski przebiega wzdłuż linii Świnoujścia — Odrę — Nysę zachodnią. Administracja całego terytorium na wschód od tej linii znajduje się już drugi rok w rękach Rządu Polskiego.

Rada kontroli w Niemczech ustaliła już 20 listopada 1945 roku plan wysiedlenia z Polski ludności niemieckiej. Zgodnie z tym planem przystąpiono do przesiedlenia trzech i pół miliona Niemców z Polski do radzieckiej i angielskiej strefy okupacyjnej. W Niemczech przesiedle-

nie to prowadzone było w ciągu całego następnego okresu bez przerwy aż do dnia dzisiejszego. Ponad 2 miliony Niemców przesiedlono już z Polski do Niemiec. Na miejsce wysiedlonych Niemców osiedlali się tu Polacy z innych dzielnic Polski.

Na polskie ziemie zachodnie przesiedlił się już nie jeden milion Polaków. O wszystkim tym dobrze wiedzą przedstawiciele Stanów Zjednoczonych Ameryki i przedstawiciele innych państw.

Z przytoczonych wyżej faktów widać jak poważne znaczenie przywiązywały rządy Stanów Zjednoczonych Wielkiej Brytanii i Związku Radzieckiego, do uchwały o przesunięciu granic zachodnich Polski i że bynajmniej nie wychodzili oni z założenia, że należy poddać te decyzje ponownemu rozpatrzeniu w przyszłości.

Powolywanie się na to, że konferencja berlińska uznała za konieczne odłożenie ostatecznego określenia granicy zachodniej Polski do konferencji pokojowej, jest oczywiście słuszne. Od strony formalnej istotnie sprawa tak wygląda. W istocie rzeczy jednak trzy rządy wypowiedziały swą opinię o przyszłej zachodniej granicy, oddając pod zarządek rządu polskiemu Śląsk i wskazane wyżej terytoria, przyjąwszy ponadto plan wysiedlenia Niemców z tych ziem. Komóż by mogło przyjść do głowy, że to wysiedlenie Niemców przedsięwzięto jedynie w charakterze tymczasowego eksperymentu?

Te czynniki, które powzięły decyzję o wysiedleniu Niemców z tych terytoriów, by natychmiast mogli tam się przesiedlić Polacy z innych

określonych Polski — nie mogą zaprzeczać po jakimś czasie przeprowadzenia wręcz odwrotnych czynności. Sama myśl o tego rodzaju eksperymentach z milionami ludzi jest nieprawdopodobna. Nie mówiąc już nawet o okrucieństwie takiego postępowania, zarówno w stosunku do Polaków jak też i w stosunku do samych Niemców.

Wszystko to świadczy o tym, że decyzja berlińskiej konferencji, podpisana przez Trumana, Attlee i Stalina już określiła zachodnie granice Polski i czeka tylko na nadanie jej odpowiedniej formy na przyszłej międzynarodowej konferencji przy zawieraniu pokoju z Niemcami. Dlatego właśnie podpisy szefów rządów cieszą się takim szacunkiem u ludów, bo wszystkim znana jest niezachwiana moc i moralny autorytet postanowień, pod którymi widnieją te podpisy.

Istotnie, poszczególne sformułowania w mowie p. Byrnese na temat zachodnich granic Polski, mogą wzbudzić te lub owe wątpliwości co do trwałości stanowiska niektórych amerykańskich kół odnośnie tego zagadnienia. Ale z drugiej strony jest całkiem oczywiste, że takie kwestie nie mogą być przedmiotem jakichkolwiek przemijających obliczeń politycznych. Historyczna decyzja konferencji berlińskiej o zachodnich granicach Polski nie może być przez nikogo podważona. Fakty zaś świadczą o tym, że uczynienie tego obecnie jest już wprost niemożliwe.

Oto jest punkt widzenia rządu radzieckiego.

Co do mnie, pozostaje mi życzyć moim polskim przyjaciółom powodzenia w ich olbrzymim dziele odbudowy na ziemiach zachodnich i wyrażić przeświadczenie, że wzmacniając przyjaźń i braterską współpracę między demokratyczną Polską a Związkiem Radzieckim.

Ostre wystąpienie delegata Jugosławii przeciw propozycjom Anglii i Ameryki

Zlikwidowanie incydentu w komisji dla spraw bałkańskich

LONDYN (ms). W Paryżu włoska komisja polityczna omawiała granice wolnego miasta Triestu. Dyskusja nad statutem Triestu została zakończona w dniu 16 bm. 5 projektów wraz z kontrpropozycjami Jugosławii będzie rozważanych przez specjalną podkomisję.

Jedno z najdłuższych przemówień wygłosił delegat jugosłowiański Kardell, który określił propozycje brytyjskie i amerykańskie jako niedemokratyczne i podtrzymujące najgorsze tradycje imperializmu brytyjskiego. Wyraził on oburzenie w związku z żądaniem wycofania wojsk jugosłowiańskich z Triestu i Krainy Julijskiej.

Delegat amerykański sen. Connelly podkreślił, że nie zamierzał zabierać głosu ze względu na oszczędność czasu, jednak nie chce pozostawić

być traktowana niezależnie od Włoch i Jugosławii.

Wczoraj rozpoczęła się narada specjalnej podkomisji, która opracowała ma kompromisowy projekt statutu dla Triestu.

PARYŻ (PAP-ms). W komisji polityczno-terytorialnej dla spraw bałkańskich został sformułowany zlikwidowany incydent spowodowany opuszczeniem sali obrad przez przewodniczącego Kisielewa oraz pięciu delegatów innych państw. Po wystąpieniu sekretarza generalnego konferencji komisja zgodziła się podjąć dyskusję nad wnioskiem greckim w sprawie poprawek terytorialnych granicy grecko-bułgarskiej. Delegat radziecki domagał się odrzucenia żądań Grecji jako niezasadzonych i postawił wniosek, aby zatwierdzić granicę grecko-bułgarską według stanu z 1941 r.

Ostatecznie komisja postanowiła 8 głosami przeciwko 5, że greckie żądania terytorialne przekazane zostaną komisji wojskowej.

Kardell

Jugosławii bez odpowiedzi. Oświadczył on, że naród amerykański nie interesuje się kwestią Triestu, ale Amerykanie interesują się sprawą pokoju, a Triest stanowi część tego zagadnienia. Sprawa Triestu musi

Delegaci Australii i Holandii domagają się zaprzestania obrad nad sprawą Grecji

Przewodnictwo Rady obejmuje Gromyko

NOWY JORK (FA). Rada Bezpieczeństwa w dalszym ciągu obradowała nad skargą krainy, iż Grecja zagraża pokojowi na Bałkanach. Delegat radziecki Gromyko wystąpił z wnioskiem, aby skarga Ukrainy nie zeszła z porządku dziennego dopóki Grecja nie spełni słusznych żądań; jednocześnie zaprzestania akcji na granicy albańskiej.

Delegaci Australii i Holandii natomiast domagali się aby Rada przeszła nad sprawą grecką do porządku i zajęła się następnym punktem obrad, twierdząc, że zarzuty przeciw Grecji nie zostały dostatecznie uzasadnione. Delegat Holandii van

Kleffens ponadto zaproponował powołanie do życia komisji trzech, która by jak się wyraził — zapobiegła używaniu Rady Bezpieczeństwa do rozpatrywania nieistotnych porachunków między poszczególnymi państwami.

Wnioskowi temu sprzeciwił się delegat Ukrainy Manuilski. Posiedzenie odroczone, bez powzięcia decyzji.

Obecnie przewodnictwo w Radzie Bezpieczeństwa przejmuje po delegacie Polski — delegat Zw. Radzieckiego Gromyko na przeciąg 1 miesiąca.

Wysunięty przez PPR i PPS projekt ordynacji wyborczej

zatwierdzony przez podkomisję KRN

WARSZAWA (PAP-ms). Podkomisja KRN dla opracowania ordynacji wyborczej zatwierdziła projekt ordynacji złożony przez posłów PPR i PPS. Projekt ten stanie się przedmiotem obrad zbierającej się komi-

sji KRN dla sprawy ordynacji wyborczej. Po uchwaleniu projektu przez komisję i rozpatrzeniu przez prezydium zostanie on wniesiony na porządek dzienny plenarnej sesji KRN.

Dalszy przyczynek do porozumienia polsko-czeskiego

CIESZYN (PAP). Pod tym ironicznym tytułem zamieszcza komunistyczny „Głos Ludu", wychodzący w Cieszynie Zachodnim dosłowny tekst ulotki, która ukazała się onegdaj w wielkiej ofiarności w Karwinie. Oto ona w dosłownym brzmieniu: „Czesy studenci z cieszyńskiego

zwolują uświadomionych narodowców na wiec protestacyjny przeciw otwarciu polskich szkół w tutejszym okręgu pod hasłem: „Damy Polakom to, co oni nam dali w roku 1938. Do zobaczenia dnia 7 września br. o godz. 10-tej rano na targowisku obok hotelu górniczego w Karwinie".

Międzynarodowa Komisja Penitencjarna zakończyła obrady

BERN (PAP-FA). W Bernie zakończyła ostatnie obrady międzynarodowa Komisja Karno i Penitencjarna z udziałem przedstawicieli 19-tu państw, a wśród nich delegacji polskiej. Prezesem Komisji został wybrany przedstawiciel USA Bates, wiceprezesem jeden z delegatów polskich, sędzia Sądu Najwyższego, Rapaport. Drugi delegat polski prok. Jerzy Sawicki zapoznał dziennikarzy szwajcarskich na konferencji prasowej z ustrojem i działalnością odrodzonego sądownictwa polskiego. Prok. Sawicki odbył ponadto

podróż po Szwajcarii, wygłaszając w

skiel.

Skon Włodzimierza Nałecz

WARSZAWA (PAP-ms). W dniu 11 września zmarł na wsi pod Warszawą w wieku 82 lat znany malarz marynisty, Włodzimierz Nałecz. Był on twórcą kierunku marynistycznego w malarstwie i położył dużo zasług na polu popularyzacji idei mor-

Pierwszy od 25 lat

poseł ZSRR w Szwajcarii

BERNO (PAP-ms). Pierwszy od 25 lat poseł Związku Radzieckiego w Szwajcarii, Kulaczenko, złożył listy uwierzytelniające prezydentowi i ministrowi spraw zagranicznych. Oświadczył on przedstawicielom

prasy, iż jest szczęśliwy, że jest pierwszym przedstawicielem Związku Radzieckiego w Szwajcarii po tak długiej przerwie w stosunkach dyplomatycznych między obu państwami.

Przygnębienie wśród żołnierzy polskich w Anglii

LONDYN (PAP-ms). Wśród żołnierzy polskich w Anglii panuje przygnębienie z powodu, iż w sposób na pół oficjalny podano do wiadomości, iż żołnierze polscy mają zastąpić jeńców niemieckich, którzy wracają do domów.

Oświadczenie marsz. Żymierskiego o utracie obywatelstwa polskiego przez żołnierzy armii Andersa, którzy nie powrócą do kraju, wywołało głębokie wrażenie wśród Polaków, a ilość wyrażających chęć powrotu do

kraju znacznie wzrosła. Sytuację żołnierzy polskich utrudnia okoliczność, iż ludność angielska odnosi się do nich coraz gorzej. Dochodzi nieraz do starć. W jednej z miejscowości doszło do bójki między ludnością, a żołnierzami. Wielu żołnierzy polskich i angielskich zostało rannych. Nic też dziwnego, że z dnia na dzień rośnie ilość żołnierzy, którzy decydują się na powrót do kraju.

Handel zamiera w Nowym Jorku

NOWY JORK (PAP-ms). W Stanach Zjednoczonych odbyły się pertraktacje strajkujących kierowców samochodów ciężarowych z miejskim zarządem Nowego Jorku, które jednak nie dały żadnego rezultatu. Wiele sklepów zamknięto z powodu braku towaru.

Włosi opuszczają Afrykę

LONDYN (PAP-FA). W ostatnim czasie powróciło z Erytrei do Włoch 5.000 obywateli włoskich. W całej Erytrei pozostało obecnie nie więcej jak 30.000 Włochów, podczas gdy przed wojną w samej stolicy było ich 50.000.

Katastrofa lotnicza w Ameryce

NOWY JORK (PAP-FA). Samolot kanadyjski „Dakota" rozbił się w Estevan Saskatchewan podczas lądowania. Stał on w płomieniach przy czym 21 osób poniosło śmierć.

Bawiący obecnie w Paryżu min. spraw zagr. Czechosłowacji Jan Masaryk — obchodził 60-tą rocznicę urodzin.

„Cieszę się, że Gdańsk został spalony“

Najpiękniejszy zakątek — Grupa studentów Politechniki Gdańskiej przy pracy — Nasza rozmowa z inż. Majewskim — Zamiary studentów na przyszłość

Gdańsk, we wrześniu. Gdzieś koło ul. Elżbietańskiej Radunia wydobywa się z podziemi i od-tąd już do nich nie wraca. Najpierw eicho szmerząc opływa wiekowe, porośnięte winem mury domu opatów pelplińskich, dalej milknie polyskują-jące jeno w blaskach słońca przecie-kającego przez listowie wierzb płaczących, by wreszcie jak lawina z hu-kiem zlecieć z wodospadów prastarego, spalonego obecnie młyna. A po-tem znów cichnie i spoglądając z szacunkiem na wyrastającą przed nią grupę dwóch czcigodnych gotyckich kościołów — skręca przed nimi w le-wo.

Jest to jeden z najpiękniejszych zakątków Gdańska, którego nie po-minie żaden turysta i żadna wycieczka. Ba, nawet często stali mieszkańcy miasta woła nadrobić trochę dró-gi by, móc bodaj przez chwilę spoj-rzając okiem na obramowaną zielenią prze-gładającą się w Raduni „Katarzynkę“.

Niejednokrotnie wszakże przecho-dnie znęcani widokiem pięknych świątyń śmiało zapuszczają się w głąbie pustych, doszczętnie wypalo-nych uliczek, zaglądają przez grube kraty do wnętrza jednego z najstar-szych kościołów Gdańska, a nawet w pogoni za jeszcze ostrzejszymi tu-kami gotyckimi okrążają zaraz za Ka-tarzynką stojącą św. Brygidę. Tych, którzy docierali tutaj w tegoroczne dni sierpniowe, musiały zadziwić wy-rywające się nagle z martwej ciszy szmery rozmów, okrzyki lub wręcz melodie wesołych piosenek...

To grupa studentów architektury Politechniki Gdańskiej pracuje przy dokonywaniu pomiarów kościoła św. Brygidy. Bardziej jednak zdziwiłby się przechodzień, gdyby ujrzal mło-

Studenty przy pracy

dych ludzi przy robocie: jeden z nich stara się dotrzeć do górnego gzym-su wysokiej ściany wspinając się po chwiejnej ramie ogromnego okna, dwaj inni balansują gdzieś hen na resztkach sklepienia, któryś znów po-suwa się wzdłuż wąskiego występu przy szczytnicach. W tych niebo-

Około godz. 11-tej przychodzi na inspekcję inż. Majewski, st. asystent P. G., pod którego bezpośrednim do-glądem pracują przyszli architekci. Odbywa się korekta pomiarów, inżynier udziela studentom szeregu wy-jaśnień oraz fachowych uwag. Pod-chodzimy doń i my.

„Katarzynka“ przegląda się w Raduni

tycznych wędrowkach dzielnie sekun-duje swym kolegom jedyna w tej grupie studentka.

Jeśli pogoda nie dopisuje, zbierają się wszyscy w sali nad zakrystią, gdzie urządzili sobie świetną „pra-cownię“. Chociaż stoły kreślarskie zastępują deski ułożone na wyjętych z szaf szufladach i przez pozabawione witraży okna dmucha wiatr, to je-dnak podobno pracuje się tutaj do-skonale.

Dziś wszakże jest wyjątkowo ład-na pogoda, więc studenci — zaopa-trzeni w długie taśmy — uwijają się na powietrzu.

— Panie inżynierze, czy nie mógłby nam pan udzielić paru informacji? Jaki jest np. cel dokonywanych przez studentów prac?

— Chodzi tu o inwentaryzację za-bytków. Zasadniczo winniśmy posia-dać dokładne plany wszystkich bu-dowlí gdańskich. Trudno o tym je-dnak wobec ogromu zniszczeń ma-rzyć. Tymczasem staramy się zdjąć najcenniejsze zabytki. Otrzymane pomiary i rysunki będą stanowiły wydatną pomoc w wypadku odbu-dowy danego obiektu.

— Czy studenci są zatrudnieni tylko przy kościele św. Brygidy?

Tragiczna śmierć generała zakonu w katastrofie samochodowej w Stanach Zjednoczonych

CITTA DEL VATICANO (Obsl. wł.). Do Watykanu nadeszła żalobna wiadomość o tragicznej śmierci generała zakonu karmelitów bosych, o. Piotra Tomasa.

Wspomniany o. generał wyjechał do Stanów Zjednoczonych na wizytację tamtejszych placówek o. o. karmelitów bosych. W czasie jednej z podróży wizytacyjnych uległ on katastrofie samochodowej, która po-ciągnęła za sobą śmiertelne skutki.

W katastrofie tej zginął nie tylko o. generał zakonu, ale również towarzyszcy mu prowincjał i sekretarz. Zmarły tragicznie dygnitarz zakonny był wysoko cenionym przez Sto-licę Apostolską i pozostawił po sobie w śerach kościelnych powszechny żal.

Dodać należy, że przed wojną był śp. o. generał w Polsce w celu inspekcji naszych klasztorów karmelitańskich. (W)

Moje boje z Persami

Karykatura prawdziwego zdarzenia

Napisał: Wacław Skarbek-Zadawako

I. My, Polacy, o Persach wiedzieliśmy dotychczas stosunkowo nie wiele. Jeżeli chodzi o mnie, to wyjątko-wo miałem wielki zasób wiadomości o Iranie i jego mieszkańcach, albo-wiem od bardzo wczesnego wieku wiedziałem, że dziewczynki potrafią robić „perskie oko“, ubóstwiałem utwór muzyczny pt. „Na Perskim Rynku“, oraz perski proszek przeciw insektom. Opowiadano mi ponadto (w co zresztą nie bardzo wierzyłem), że podobno perskie dywany są ładniejsze nawet od zakopiańskich.

Alie nie oto chodzi. Nie mam za-miaru popisywać się swymi wiadomościami, chcę tylko opowiedzieć, jak z tymi, bądź — co bądź sympatycz-nymi Irańczykami rozpocząłem woj-nę. Zdaje mi się, że to była pierwsza i ostatnia, mam nadzieję, wojna Pol-sko-Perska. A było to tak: wyładowa-wał wreszcie nasz pułk po drugiej Oddysy w porcie perskim nad mor-zem Kaspijskim, Pahlewi. Port, co prawda, wyglądał niezbyt imponują-co, a już daleko mu do naszej Gdyni, czy chociażby Gdańska, ja-

dnak pocieszałem się, że teraz zacze-nie się strzelanina perskich dzie-wic... oczkami w naszym kierunku.

Okazało się, że jestem nadal nie-poprawnym marzycielem, gdyż nie podobnego się nie stało — przynaj-mniej w stosunku do mnie. Jakoś nie bardzo się spieszyły z tym strzela-niem.

Nie chcąc dać jednak za wygrane, gdy spotkałem na ulicy przed sobą taką Westalkę w powłóczystej szacie i czarnym welonie, dopędziłem ją i zająłem niedyskretnie pod ciem-ną zasłonę. Bóg mnie skarał na miej-scu za złe wychowanie, bo ujrzałem pod woalką twarzyczkę... jak jabłu-szko!... dwuletnie i pieczone. Ja za-glądam, a staruszka pokazuje w u-śmiechu wszystkie swoje dwa zęby i rzeczywiście robi do mnie wspania-łe perskie oko. Drugie miała wypalo-ne przez zapalenie egipskie!

Ten fakt utrzymał mię nadal w przekonaniu, że Polki to najładniej-sze kobiety świata, a nasze „Pesteczki“, choć w spodeńkach i po męsku ubrane, wyglądają przy cudzoziem-kach, jak królowy z bajki. Począ-

kowe moje złe wrażenie o Persji na-prawiła jednak wiadomość, że obóz nasz, rozbudowany nad brzegiem morza, od razu został otoczony rojem przekupni z najrozmaitszymi towara-mi, co po przebytych niedostatku, było bardzo na czasie i „bon ton“.

Szczególnie mnie udobruchała, a można powiedzieć, nawet rozczuliła — ponieważ — „polska żubrówka“! Mój Boże, jednak my Polacy, też u-miemy robić propagandę!

W dalekim, egzotycznym Iranie, małe czarne umorusane persiaki krzyczały donośnie, jak w Warsza-wie, na Kercelaku: Doobra wódka, poodolska wódka! Polska żubrówka!!!

Innymi słowy, wrócił mi dawny sentyment do Irańczyków i tym dziwniejszym wydać się może, że właśnie ja pierwszy rozpocząłem z nimi wojnę.

Zdarzyło się oto tak, że do mego baonu przyszedł rozkaz z komendy Obozu: wyznaczyć jednego z lep-szych oficerów na służbę inspekcyj-ną. Dowódca baonu, stary, doświadczony bojowiec, znający się na lu-dziach wysmienicie, wyznaczył od ra-zu oczywiście mnie. Melduję się za-tem w komendzie obozu, u majora Krótkosza. Zrobił na mnie jak naj-lepsze wrażenie. Major, co prawda, starszy pan, ale za to z pokaznym brzuskiem i zdaje mi się nie gar-dził polską żubrówką. Ponadto robił wrażenie eichego i spokojnego czło-

— Nie. Mamy jeszcze kilka grup opracowujących piękniejsze portale oraz całe domy.

— W jakim charakterze pracują studenci?

— Studenci pracują w ramach przewidzianej przepisami politechni-ki praktyki wakacyjnej. Moim zda-niem jednak oprócz samej techniki dokonywania pomiarów zdobędą oni przede wszystkim szereg waż-nych dla dobrego architekta wiadomo-ści o cechach dawnego budownic-twa.

— A jakie są zamiary panów na przyszłość?

— Być może wyjedziemy na ty-dzień do Malborka. Potem jednak... — inż. Majewski z uśmiechem zwraca się do otaczających go studentów... — potem zdaje się głównym zama-rem panów na bliższą przyszłość bę-dzie nauka...

Kiedyś rozmawiałem ze znanym na tutejszym terenie gedanolo-giem o strasliwym zniszczeniu tego najpiękniejszego z polskich miast. Byłem niepomierne zdumio-ny, gdy mi wręcz oświadczył: — Cieszę się, że Gdańsk został spalony! Widząc ma konsternację dodał w formie wyjaśnienia: — Nie dość, że odbudowując Gdańsk zadokumentu-jemy przed światem raz jeszcze swoje do tego miasta prawa, oraz dokładnie poznamy jego piękno, ale też pracując nad Gdańskiem i przy-wracając mu własnym trudem daw-ną jego świetność naprawdę szczerze go pokochamy.

Odbudowujemy Gdańsk. Oprócz polskiego robotnika i inżyniera do roboty stanęli pierwsi polscy studenci polskiej Politechniki Gdańskiej.

Radunia, mimo, że otaczają ją do-kola góry i pogorzelska, wesoło opływa kamienie skrząc się w ja-snych promieniach letniego słońca. Pamięta dobrze, że Krzyżacy w roku 1308 wycieli całą polską ludność Gdańska i obrócili miasto w perzynę, więc raduje się, widząc znów polskie dłonie, których praca powołuje uko-chany Gdańsk do życia.

Stankiewicz Jerzy

Sztychy Piosenka i taniec

Jest piosenka, przy dźwiękach któ-rej nikt nie odważył się dotąd tań-czyć. Wartość muzyczna piosenki jest problematyczna, ale słowa pełne sentymentu, przywołały na pamięć jedną z największych tragedii naszego Narodu — Powstanie w Warszawie. Piosenką tą to „Piosenka o mojej Warszawie“.

Jest i druga piosenka, która przy-pomina bohaterstwo już nie miasta jednego, ale całej młodzieży polskiej. Tą piosenką — to „Serce w torni-strze“. Z piosenką tą na ustach mło-dzieży AK czy AL, czy jakiegokolwiek innej organizacji podziemnej szła w bój, ta piosenka rzewna, a zarazem dziarska towarzyszyła niejednemu z nich w ostatnim marszu na bohater-ską śmierć w walce w przepastnych lasach Lubelszczyzny. Kielecczyzny czy Mazowsza. Nie wypada przy jej dźwiękach tańczyć. Czasy te, gdy młodzież nasza szła w bój do walki z okupantem, skończyły się już na szczęście dość dawno, ale pamięć tych, dla których piosenka o „sercu w tornistrze“ była bez mała hymnem, należy dalej czcić i przy piosence „Serce w tornistrze“ nie tańczyć. Nie wypada! Nie można!

Nie piszemy tych uwag ot tak so-bie. Na jednej z ostatnich went po-znańskich młodzież tańczyła przy dźwiękach tej piosenki, piosenki o „sercu, które partyzant włożył do tornistra i pomaszerował dalej“. Pomaszerował i nie wrócił. Więc uczujmy jego pamięć. Nie tańczmy przy dźwiękach tej piosenki. Związek Zawodowy Muzyków winien zwrócić swym członkom uwagę, że nie wypa-da grać jej w dancjach, czy gdzie-kolwiek tam, gdzie tańczą. To nie powinno się już powtórzyć. H. S.

Abonujcie IKP

Fraszki

Na wzór bajek Krasickiego

Mysz dlatego, że niegdys całą książkę zjadła, Rozumiała, iż wszystkie rozumy pojadała. — Pośród jęków śmiertelnych w norze zdycha teraz... Bo książka, którą zjadła — był: „Mein Kampf“ Hitlera.

Czego płaczesz? — staremu mówił czyżyk młody. — Masz teraz lepsze w klatce, niż w polu, wygody. „Nie kpij głupcze!“ — rzekł stary — „do mej klatki nowej Już pięć wróbli mi wsadził Urząd Mieszkaniowy!“

Widząc w wodzie robaka rybka jedna mała, Że go połknąć nie mogła, bardzo żałowała. Lecz społecznie świadoma, nie tknęła ni kęsa! Wiedziała, iż przestrzegać trzeba dni bez mięsa.

KAJETAN SZALEJ

wieka, łagodnego jak baranek o gó-l-bim sercu.

— Panie poruczniku — mówi do mnie, kiedym zameldował mu odbiór służby — proszę pilnować porządku! Szczególnej opiece polecam panu tyl-ne rejonny po za namiotami! Tubyłcy urządzili tam cały bazar. Bić tych drani, bić po mordzie i pędzić na zbity pysk. Niech się pan nic a nic nie krępuje. Stragany wywracać, to-wary deptać — z błotem mieszać — do jasnej cholery! Gdyby zaś była wódka, (tu w oczach zaświeciła mu pocziwa dobroć i cicha melancholia) — gdyby była wódka, polska żu-brówka... proszę rekwirować. Rekwiro-wać i przynieść do mnie, do kan-celarii — rozumie pan?

— Tak jest! — odrzyknąłem służ-bię, nic a nic nie rozumiejąc. Jak-to jest, mój panie, przecież to tak niedawno jeszcze generał Boruta rzu-cił hasło: „Okupacja sercem“, tak niedawno kładziono nam jak łopata do głów, że jesteśmy żywą propa-gandą polskości, że Polacy zawsze, by-li, są i będą, narodem rycerskim, aż tu raptem... bić po mordach?, kopać? tratować?... Ponieważ jednak regu-lamin mówi wyraźnie, że rozkazy wykonuje się natychmiast i ochoczo, krzyknąłem więc: „Tak jest!“ — i poszedłem na owe „tyły namiotów“.

Widzę... owsem, handelek kwit-nie, jak chleb żołnierski, ruch, gwar-gielk i radość życia. Żołnierzyki na-sze kupują... za głupiego tumana,

(pieniądz perski), całe stoły ciastek, jaj, owoców. Młodzież junacka tłum-nie oblega kosze z wódką — wresz-tko w porządeczku! Można powie-dzieć, obrazek po prostu oko pięści. No ale trudno. W wojsku nie może być sentymentów. Bić! — to znaczy bić!... Podchodzę zatem pod płotek drucziany i mówię do tubyłców: Per-sowie kochani! Nie napierajcie tak na te druty kolczaste. Sukienki swe długie porwiecie, pokaleczy się lat-wo możecie. Jeszcze się który, broń Boże wyrwóci i towar swój drogi wy-sypie. Bądźcie mądry i rozsądni — odstępście od tych zimnych drutów. A chociaż mówilem ową piękną mo-wę polskim językiem, musieli jednak te beduiny cośkolwiek zrozumieć bo ze śmiechem zaczęli teraz tak napie-rać, że tylko druty skrzypliły, gro-ząc przzerwaniem. Wtedy zwróciłem się jeszcze do naszych żołnierzy — robiących zakupy u Persów. Powie-działem im żeby się tak nie pcha-li wszyscy razem, tylko każdy — po-jedynczo, jeden przez drugiego i... spełniwszy swoje zadanie z uczuciem spokojnego sumienia — z godnością wróciłem do pokoju oficera inspek-cyjnego, który się składał z samot-nej, zapomnianej na brzegu morskim skrzynki po mydle sowieckim. Sia-dłem zatem na owej skrzynce i dalej pełniłem swą ciężką, a odpowiedzial-ną służbę, przyglądając się obfitym kształtom, kąpiących się w pobliżu Pestek.

Kalendarzyk

Sroda, 18 września.
Katołicki: Józefa.
Słowiński: Dobrowita.
Historyczny: 1621 Elektor brandenburski Jerzy Wilhelm składa Zygmuntovi III Wazie hołd z lenna pruskiego w Warszawie.

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29).

* Zarządzeniem prezydenta miasta z dnia 14 bm. zabrania się składania smieci do dołów cegielnianych przy ul. Szubińskiej. Winni przekroczenia powyższego zarządzenia ulegną karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 zł. Do składania smieci wyznaczono wyłącznie następujące miejsca: doły cegielniane przy ul. Chodkiewicza, Ludwikowo-Jachice, przy ul. Stepowej i Ujejskiego nr. 13.

* Sprawy meldunkowe. Wydział Ewid. Ludn. zakończył zbieranie ankiet meldunkowych. Kto nie złożył ankiety, nie będzie uważany za mieszkańca m. Bydgoszczy i nie figurując w nowosporzadzonym rejestrze nie będzie mógł głosować przy zbliżających się wyborach. Osoby, które nie złożyły dotąd białych ankiet meldunkowych winny to jeszcze uczynić obecnie, w przeciwnym razie będą musiały ponieść konsekwencję niewykonania tego obowiązku, a niezależnie od tego będą karane wysokimi grzywnami. Ankiet nie potrzebują składać osoby, które meldowały się w Wydz. Ewid. Ludn. po dniu 1 sierpnia br. Dowodem złożenia ankiety jest przy każdym nazwisku pieczęć w domowej książce meldunkowej z napisem: „Ankieta złożona 1946 r.” Niechaj każdy sprawdzi u prowadzącego meldunki, czy przy jego nazwisku jest taka pieczęćka.

* Polską Zw. b. Więźniów Pol. koło Bydgoszcz składa podziękowanie tą drogą firmie Jakob Hechliński — Fabryka Mebli — Bydgoszcz, ul. Podgórna 5, za ofiarowanie 1 biurka i 2 krzesel oraz firmie Feliks Wojciechowski — Handel Drzewa i Dykt za dostarczone drzewo i dyr. Zakładów Energetycznych Pomorza inż. Bijaśiewiczowi za umożliwienie wykonania bariery.

* Zebranie informacyjne członków Polsk. Zw. b. Więźniów Pol. koło Bydgoszcz odbędzie się w piątek, 20 bm. o godz. 18 w sali OKZZ (Strzelnica). Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

* Walne zebranie członków PPS odbędzie się w niedzielę, 22 bm. o godz. 10 w sali OKZZ (ul. Toruńska nr 30). Obecność członków obowiązkowa.

* Kursy wstępne na studia uniwersyteckie. ZWM organizuje drugi kurs przygotowawczy na wstępny rok studiów akad. Obowiązuje wiek 18-30 lat i wykształcenie szkoły powsz. Kurs trwać będzie od 6-10 miesięcy. Pierwszeństwo mają robotnicy wzgl. pracownicy oraz członkowie rodzin robotn. Nauka jest bezpłatna. Z uwagi na cel akcji zamierza się zaznajomić z nią ogół członków Zw. Zaw. i propagować wykorzystanie nowych możliwości kształcenia młodzieży.

Nowy program Parnella

Zapowiedź występu reprezentacyjnego polskiego baletu Parnella wywołała zrozumiałą sensację. Wszyscy pragną zobaczyć całkowicie nowy program wspaniałego zespołu. „Lajkonik Krakowski”, „Łucznik”, „Zaloty na wsi”, „Świr, świr za kominiem”, „Wesele chłopiskie”, „Druga rapsodia Liszta”, „Ave Caesar”, „Walc Chopina”, „Corrida” oraz wielki balet „Cyrk Ballo” — złożony z 15-tu numerów najprzedniejszej groteski i parodii — to program, jakiego dotychczas nie było. Na czele mistrzowskiej ekipy najślynniejszych tancerek i tancerzy polskich Zizi Halama, która powróciła do zdrowia, mistrz Parnell, Glińkówna, Kiliński, Borkowski, Milon, Łapińska, Puchówna, Sosnowska, Kalinowski, Sławski.

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc w sali OKZZ należy wcześniej nabyć bilety, gdyż dostawne miejsca sprzedawane nie będą.

Wstęp odbędzie się w sali OKZZ (Strzelnica) w sobotę 21 i niedzielę 22 bm. o godz. 17 i 19. Bilety do nabycia w „Orbisie”.

Piękny bilans**Pomorskiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy**

BYDGOSZCZ (ea). Przemówienie prezesa Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy i przewodn. Sekcji Wystawowej Komitetu Obchodu 600-lecia miasta Bydgoszczy p. Piotra Godka wygłoszone podczas akademii zamknięcia Wystawy dało ogólny pogląd na bardzo dodatnie dla miasta, Pomorza, całego kraju i polskich sfer gospodarczych — osiągnięcia.

Wystawa zakreśliła zrazu jako pokaz twórczości rzemiosła pomorskiego bardzo prędko poczęła zarysowywać się jako przekrój wytwórczości rzemieślniczej i przemysłowej Pomorza i całej Polski. Wystawa powstała w trudnych warunkach natury zarówno finansowej i organizacyjnej. Trudności te jednak udało się pokonać, a dowodem sprawności organizacyjnej Sekcji jest fakt, że na terenie Wystawy przystąpiono do prac przygotowawczych i budowy pawilonów dopiero na dziewięć dni przed jej otwarciem. Amerykańskie tempo budowy wzbudziło nieklamany podziw wśród mieszkańców miasta. Wystawa została otwarta w terminie i zgromadziła niemal 1.100 wystawców ze wszystkich województw Rzeczypospolitej. Cyfra — jak na polskie stosunki powojenne — naprawdę imponująca. To też pokaz współczesnej wytwórczości polskiej doznał ze strony sfer gospodarczych i rządowych uznania, na jakie w pełni zasłużył. Frekwencja dzienna zwiedzających wahała się od 3 tys. w dni powszednie do 15 tys. w niedziele i święta, a ogólna ilość osób, które przeszły się przez pawilony, określa się cyfrą ponad ćwierć miliona osób z całego kraju. Wystawę zwiedzili również nie tylko najwyżsi dostojnicy Państwa z Marszałkiem Rola-Żymierskim, Premierem Osóbka-Morawskim, członkami Rządu na czele, ale również przedstawiciele sfer dyplomatycznych i gospodarczych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Anglii, Francji, ZSRR, Szwecji, Belgii, Holandii, Jugosławii, Danii i innych państw Europy i świata. Wszyscy zwiedzający wyrazili swój podziw dla energii z jaką Naród Polski odbudowuje gospodarczo swoją Ojczyznę, której to energii widomym znakiem stała się właśnie Pomorska Wystawa Przemysłu, Rzemiosła i Handlu.

Wyrazem uznania dla sprężystego kierownictwa Wystawy jest niedaleki już termin przeniesienia fragmentów bydgoskiego pokazu na wystawę w Bordeaux (w roku bieżącym) i na Międzynarodowe Targi w Gdańsku (w roku przyszłym). Uznanie to inkasuje nie tylko Komitet Obchodu wraz z Sekcją Wystawową, ale również i kierownik techniczny architekt Tadeusz Nowakowski. Niemalże zasłu-

gi na odcinku dekoracyjnym Wystawy przypisać należy dyrektorowi O. grodów Miejskich p. Wodwodowi, a również i przede wszystkim kier. administracyjnemu p. E. Brzostowskiemu.

Wystawa stała się okazją dla zwołania szeregu zjazdów. I tak w dniu otwarcia odbył się IV Ogólnopolski Kongres Rzemiosła, a dalej zjazdy: lekarscy i farmaceutów, przemysłu budowlanego, dziennikarzy, a wreszcie wspaniały Festival Muzyki Polskiej.

Na odcinku rozrywkowym zorganizowano szereg podwieczorków i wieczorów, które zawsze cieszyły się liczną frekwencją.

Bilans Pomorskiej Wystawy Przemysłu, Rzemiosła i Handlu jest dodatni. Stwierdziły to nie tylko czynnikami ofejalne, ale niewątpliwie i niejedna placówka gospodarcza.

Sprawa nadużyć w Okr. Zarz. Kin**Oskarżony skazany na 3 miesiące więzienia**

BYDGOSZCZ (re). Przed SO toczyła się sprawa Kazimierza Alfonsa, urzędnika Okr. Zarz. Kin w Bydgoszczy, oskarżonego o sprzeniewierzenie przeszło 70.000 zł na szkodę współpracowników.

Oskarżony do winy nie przyznał się i oświadczył, iż miał prawo przetrzymywania gotówki do jednego miesiąca. Z otrzymanej kwoty 45.000 zł część wpłacił do banku „Społem”, a część, jak i pozostała gotówka posiadał na mocy polecenia udzielonego mu przez szefa prowizacji. W czasie wyjazdu po kupno świni, został on — jak zeznał oskarżony — obrabowany przez sześciu osobników, ubranych w mundury wojskowe. Miał

to miejsce w okolicy Strzelewa. O fakcie tym nie mówił dyr. Paluchowskiemu, gdyż obawiał się, że tenże mu nie uwierzy, natomiast złożył zameldowanie w Komendzie MO w Bydgoszcz. Na pokrycie zrabowanych pieniędzy sprzedał swoje ubranie, piścionek i zegarek.

Św. Paluchowski oświadczył, iż pierwsze zameldowanie o przywłaszczeniu pieniędzy złożył w Prokuraturze telefonicznie i dopiero po tym oskarżony zwrócił jednej z urzędniczek pieniądze.

Oskarżony na pytanie Sądu przyznał się, iż zegarek sprzedał dopiero po zameldowaniu przez dyrektora w Prokuraturze, inne zaś rzeczy już przedtem.

Po wysłuchaniu świadków, którzy podobnie, jak i opinia Rady Zaki., wystawili osk. poehelne świadectwo, Sąd odczytał pismo z Komendy MO, stwierdzające, iż Kazimierek żadnego zameldowania o rabunku nie złożył, ogłoszono wyrok, uznający oskarżonego winnym zarzucanego mu przestępstwa i skazujący go na 9 miesięcy więzienia.

„Warszawa w gruzach” nowa wystawa w Pom. Domu Sztuki

W dn. 15 bm. nastąpiło zamknięcie Wystawy Plastyki Poznańskiej w Pom. Domu Sztuki. Miejsce jej zajme wystawa pod hasłem „Warszawa w gruzach”. Na ten niezwykły pokaz złoży się cykl dzieł prof. Jana Bułhaka, najwybitniejszego przedstawiciela fotografii polskiej. Prof. Bułhak w stu niemal planszach fotografii artyst. daje wstrząsający obraz stolicy po zniszczeniu jej przez wroga. Art. malarkę Dąszkiewiczowa i Szysko przygotowują specjalną oprawę dekoracyjną wystawie. Wystawa z fotografii prof. Bułhaka z Bydgoszczy przeniesiona zostanie do Krakowa.

Walka z lichwą daje pozytywne wyniki

BYDGOSZCZ (re). W miesiącu lipca br. społeczeństwo z wielkim zadowoleniem przyjęło wiadomość o znizeniu cen za artykuły pierwszej potrzeby na skutek działalności Kom. Specj. w Bydgoszczy, która wszczęła walkę ze spekulacją i lichwą. Akcja Komisji dała w krótkim czasie pozytywne wyniki. Walka ta bynajmniej nie godziła w szeroki ogół kupiectwa ani też w inicjatywę prywatną, lecz stwarzała możliwość rozwoju kupiectwa prywatnego w ramach uczciwej i spokojnej pracy przy godziwej kalkulacji cen.

Komisja Specj. w wyniku dochodzeń przeprowadzonych w stosunku do podejrzanym kupców po stwierdzeniu winy spekulantów i paskarzy wystosowała w kilku wypadkach wnioski o osadzenie lichwiarzy w obozie pracy oraz o przepadek towarów pochodzących z nieuczciwych machinacji. Wnioski te zostały zatwierdzone przez Kom. Specj. w Warszawie, a część nieuczciwych kupców została skierowana do obozu pracy. I tak kupiec Borakiewicz Feliks z

Bydgoszczy został skazany na 3 miesiące pobytu w Obozie Pracy i częściowy przepadek towarów. Inny kupiec Grobelny Stefan właśc. sklepu mleczno-spożywczego przy Al. 1 Maja 99, po stwierdzeniu, iż pobierał on nadmierne ceny, towary magazynował i ukrywał je, jak również ukrywał część obrotów, został skazany na 6 mies. Obozu Pracy, a żona jego Grobelna Joanna na 6 tygodni obozu. Ponadto wystąpiono do właścicieli władz z wnioskiem o cofnięcie przydziałów sklepu. Szymczak Piotr, kupiec z Grudziądza osiągnął poważny zysk przez nabywanie i sprzedaż papierosów niemonopolowych, nielegalny handel wódka, czym dopuścił się szkodnictwa gospodarczego i został osadzony w Obozie Pracy na 8 mies. i przepadek towaru. Właśc. restauracji we Włocławku, Hibner Zenon i jego wspólnik Siniarski pobierał niewspółmierne do zarobków świata pracy ceny w prowadzonym przez siebie lokalu i za to pierwszy z nich został skazany na 4 mies obozu, a drugi na 2 mies. I w

Cc? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
Sroda: Szczęśliwe dni. Czwartek: Szczęśliwe dni.

MUZEUM MIEJSKIE (Al. 1 Maja 4)
Otwarte codziennie w godz. od do 16, w niedziele i święta w godz. od 11 do 14.

POMORSKI DOM SZTUKI
Wystawa pt. „Warszawa w gruzach” otwarta codz. od 10—18 i od 15—18.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda miasta M. O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11
Miejski Urząd 00
Postój taksówek 86-5

DYŻURY APTEK
Centralna, Al. 1 Maja 27, tel. 23-14
Pod Złotym Orłem, Stary Rynek, tel. 19-31.

Papierosy amerykańskie

Okr. Oddz. Społ. „Społem” w Bydgoszcz ogłasza, że w biurze sprzedaży przy ul. Chodkiewicza 19 nabywać mogą papierosy amerykańskie poza detalistami umownymi także wszystkie osoby (prawnie i fizycznie) upoważnione do handlu i do zaopatrywania ludności. Sprzedaż realizowana jest bez ograniczeń. Zakup papierosów amerykańskich w biurze sprzedaży Okr. Oddz. Społ. „Społem” może być dokonywany bez zawierania w tym celu umów z PMT. Marża handlowa dla detalistów wynosi 60 gr.

Sklepy prywatne przy odbiorze złożyć piśmienne zobowiązania, że przy sprzedaży przestrzegają będą ustalonych cen 8 za 1 szt. oraz w mieszczą w oknach sklep, napisy o sprzedaży papierosów amerykańskich po cenie 8.

Z notatnika reportera

Kradzież mieszkaniowa (zz). Do mieszkania Edwarda Borysa, zam. przy Al. 1 Maja 85 włamali się nieznani sprawcy zabierając stamtąd bieliznę i garderobę o wartości 350 zł według cen przedwojennych. Dochodzenia prowadzi MO.

Włamanie do Państw. Tartaków (zz). Nieznani sprawcy dokonali włamania do Państwowych Tartaków Zimne Wody przy ul. Toruńskiej, skąd skradli 2 pasy transmisyjne długości 12 m i szerokości 24 cm. Śledztwo przeprowadza MO.

Na radiowej fali

ROZGLOŚNIA POMORSKA
Czwartek, 19 września.
6.00 Program ogólnopolski. 8.30 Program na dzień bież. 8.35 Muzyka taneczna. 9.00 Wiadomości miejscowe i ogłoszenia. 9.10 Dyktando progr. dla radiowców. 11.30 Audycja dla szkół: Kłamstwo to chć rzostwo, oprac. M. Aleksandrowicz. 11.45 Muzyka operetkowa. 11.57 Program ogólnopolski. 14.50 Informacje miejsc. 15.00 Koncert symf. 15.50 Pogadanka Z. Drwęskiej-Doeringowej pt. Przed wiekami. 16.00 Program ogólnopolski. 22.00 „Pokrzywy nad Brdą”. 22.15 Program ogólnopolski. 23.30 Koncert życzeń. 24.00 Zakończenie audycji.

tym wypadku wystąpiono z wnioskiem o cofnięcie koncesji na prowadzenie restauracji.

Szula Maria z Bydgoszczy właśc. sklepu kolon.-spoż. po stwierdzeniu, iż pobierała ona również nadmierne ceny za sprzedawany towar, skazana została na 2 mies Obozu Pracy.

Kupiec z Koronowa Weleziński Leon uważał widocznie, że wszelkie transakcje w życiu załatwia się „po kupiecku”. Tak rozumując, usiłował on doprowadzić funkcjonariuszy MO do zaniechania ich czynności urzędowych przez wręczenie im grubszej łapówki w czasie znalezienia u niego podczas rewizji 21 par butów pochodzących z nielegalnego źródła. Został skazany on na 6 mies. Obozu Pracy oraz przepadek obuwia i 5.000 zł „ofiaryowanych” jako łapówki.

Podjezranym o lichwę kupcom częstokroć udowodniono pozytywny stosunek do okupanta i dalsze aspołeczne nastawienie do zadań gospodarczych kraju.

FORDON

15 bm. na boisku sportowym w Fordonie odbył się mecz piłki nożnej, w którym KS Papiernia odniósł zwycięstwo nad drużyną Tartaku z Zimnychód w stosunku 3:1.

Rozmowa z mistrzem Ustupskim

Karpacz - stolica sportów zimowych

Wspaniałe tereny dla narciarzy — Tory saneczkowe i bobsleyowe — Marusarz buduje skocznię — Kolejka linowa na Śnieżkę

Karpacz, we wrześniu Karpacz i Bierutowice, małowiczko położone u podnóża „Śnieżki”, najwyższego szczytu Dolnego Śląska (1.605 m n. p. m.) — oddawna słyną jako międzynarodowe ośrodki turystyki i sportów letnich i zimowych. Niemcy urządzali tu corocznie wielkie imprezy sportowe.

Słusznie tedy i rozsądnie się stało, że na czele tych dwóch miejscowości turystycznych Zarząd Uzdrawisk Dolnośląskich postawił, jako dyrektora magistra wychowania fizycznego i znanego sportowca, Jerzego Ustupskiego. Znają go dobrze z jak najlepszej strony nasi wioślarze i narciarze.

J. Ustupski wziął się z całą energią do przygotowania sezonu sportów zimowych, które wobec całorocznego sezonu kuracyjnego dolnośląskich uzdrawisk, liczyć mogą na poważną frekwencję.

Zarówno Karpacz, jak i Bierutowice mają tak wspaniałe tereny turystyczne, iż wzbudzają zaciekawienie nie tylko naszych sportowców, ale i zagranicznych. Już teraz — jak mi mówił dyr. Ustupski — zaglądamy tu samochodami Szwedzi, Szwajcarzy, Amerykanie i dopytują się o sezon zimowy.

Cóż zatem szykuje Zarząd obu tych stacji klimatycznych na najbliższy sezon?

Przewidziane są dwie duże imprezy sportowe: międzynarodowe zawody narciarskie i mistrzostwa hokejowe Polski. Szykuje się wzorowe lodowisko w tym celu. Zawody odbędą się gdzieś około świąt Bożego Narodzenia.

Nadto przewidziana jest, jak corocznie Akademię Silesiada. Odbędzie się Ślalom doroczny. Opracowuje się ogólnopolskie zawody narciarskie młodzieżowe. Jerzy Ustupski wyjeżdża teraz do Zakopanego, aby w tej sprawie ustalić termin z Polskim Związkiem Narciarskim.

Doprowadzone będą do porządku 4 tory saneczkowe, liczące po 4 km każdy. Nadto — tor bobsleyowy. Pod kierunkiem wybitnego fachowca, Marusarza, buduje się nową skoczninę.

Ale Jerzy Ustupski nie ogranicza się do tego, co tu zastał i objął. Ambicje jego sięgają dalej. Między innymi więc projektuje on ni mniej ni więcej, tylko budowę kolejki linowej na Śnieżkę. Juści, projekt taki wymagać będzie olbrzymich kosztów, ale spotka się z uznaniem ogółu. Również — w budowie jest boisko sportowe.

Wszystkie te plany i zamierzenia spotykają się z wielkim zrozumieniem i poparciem Zarządu Uzdrawisk Dolnośląskich. Dyrektor Wacław Lenga osobiście interesuje się tymi planami i nie skąpi na nie środków, w pełni doceniając ich ogromne znaczenie propagandowe. Dolny Śląsk, coraz mocniej związany z krajem, dzięki imprezom sportowym coraz większe budzić u nas będzie zainteresowanie i coraz więcej ścigać tu będzie, już nie tylko kuracjuszy i passantów, ale i tych — wyrzuconych z domostw, którzy tutaj, wśród oszalałymi pięknej przyrody znaleźć zapragną stałą siedzibę.

W tym kierunku idą usiłowania Zarządu Uzdrawisk, w tym kierunku działa solicka komórka Propagandy i Planowania, w tym kierunku też zamierzają plany ambitnego dyrektora.

Na zakończenie naszej rozmowy Jerzy Ustupski wspomina mi jeszcze o zainteresowaniu sportowców zagranicznych terenami dolnośląskimi, o potrzebie wyszkolenia trenerów krajowych (z zagranicznych — po smutnych doświadczeniach — raz na

zawsze rezygnujemy), wreszcie o werbunku na tutejsze tereny wybitnych sportowców. Między innymi udało mu się ostatnio ściągnąć na Śląsk popularnego z przedwojennego Radia mjr Dobrowolskiego, który zwykł był zrywać nas na nogi poranną gimnastyką.

Na tym więc na razie kończymy, dziękując dyrektorowi Ustupskiemu za informacje i życząc mu powodzenia w jego śmiałych planach.

Eugeniusz Sz.

Mały felieton

Mój wywiad z Hitlerem

Piekło, we wrześniu W konsultacji państwa piekielnego wystarałem się o pozwolenie wjazdu w granice piekła i zaopatrzone we wszelkie możliwe, przepisane prawem zaświadczenia, poświadczenia i zezwolenia różnych wydziałów i referatów, ubezpieczony od ognia, wyekwipowany należycie na długą podróż i pełen niezmiernie ciekawości, po niezwykle serdecznym pozegnaniu przez przyjaciół i życzeń „wracaj stary a rychło”, pozwoliłem się wieść pod adresem: piekło.

Jechało się „jak po maśle” i czym bliżej tym goręcej, parniej i duszniej było w atmosferze, tym więcej wytworzało się obaw, więcej oglądania się do tyłu.

Aż wreszcie na granicy, przed budką diabelskich wartowników, kazano mi zejść i dwóch biesów w mundurach piekielnej straży granicznej zabrało się do moich dokumentów.

Kiwali głowami i ogonami, stukali kopytami, ziali piekielnym ogniem, wodzili zakrzywionymi pazurami po papierach i wreszcie z uprzejmością iście piekielną przepuścili w głąb kraju.

O sposobie życia obywateli wiedziałem cośkolwiek z dzieł przed i powojennych, o ustroju mówiono mi już od dzieciństwa, o krajobrazach miałem słabe pojęcie, to też wchłaniałem oczyma wszystko bez ograniczeń.

Co prawda śpieszno mi było do Lucyferowa, ale spotkanie po drodze osiedla były tak interesujące, że nie sposób było się nie zatrzymać. Wszędzie gromady starych i młodych diabłów, małych diablat z niewyrośniętymi jeszcze ogonami i kobiet w strojach na wzór naszego świata, bez cech diabelskiego rodu.

Niewiasty interesowały mnie zawsze, to też zagađnałem jedną urodziwą babę pytaniem czemu przypisać należy, że pieć piękna w tamtejszym państwie wzoruje się na przykładach Europy.

Gdzie diabeł nie może tam babę pośle — rzuciła mi z diabelskim uśmiechem i odpowiedź ta wyjaśniła mi wszystko.

W Lucyferowie, jak to w stolicy, ministerstwa, komisariaty, ministerwie, komisarsza, korpus dyplomatyczny, wystawy, pękazy, komitety.

Przed siedzibą Lucyfera bomby a-

tomowe dla ozdoby, w oknach płomienne firany, w ogrodach jęki dusz potępionych i warta z SS piekielników.

W pałacu pokuszenia gwar, gromady korespondentów, setki delegatów, przedstawicieli, doradców.

Tu się odbywa konferencja niepokojowa.

Przyjechałem więc w porę, ażeby zacerpnąć wiadomości u źródła i

poznać tych wszystkich, którym sprawa niepokoju tak bardzo leży na sercach.

Wczoraj delegaci wysłuchali przemówień sprawozdawców Konferencji Paryskiej, jutro nastąpią narady nad sposobem przeciwdziałania pokojowi, pojutrze będę mógł pomówić z Hitlerem.

Byli kanclerz Rzeszy objął tu stanowisko generalnego sekretarza Organizacji Sztandarów Zjednoczonych, za zasługi jakich dokonał i na wysokim swym urzędzie czuje się doskonale.

Czekałem niecierpliwie na audycję i wreszcie dziś rano widziałem się z nim i rozmawiałem w cztery oczy.

Siedział na rozżarzonej do czerwoności bryle węgla z niedbale w kraczek zwiniętym ogonem i bawił się modelem V 2.

— Jak się Pan czuje w piekle? — spytałem.

— Sehr gut, jestem w swoim żywiole i warunki tutejsze w zupełności mi odpowiadają.

— Co myśli Pan o Rzeszy?

— Sądzę, że działalność moja wyda owoce i dlatego nie żywię żadnych obaw co do przyszłości Niemiec. Wierzę w mój naród.

— Jak się Pan zapatruje na proces w Norymberdze?

— Uważam, że oskarżeni powiększą grono niemieckich bohaterów i chciałbym ażeby termin wydania wyroku odwlokł się do czasu, kiedy Niemcy będą gotowe do walki. Potrzeba mi tam na ziemi pełnomocników.

— Czy Konferencja Paryska uważana jest w piekle za ważną?

— Nie, wysłannicy nasi wracają z przeciwdziałania niezmęczeniu... — Co sądzi Pan o Anglii i Ameryce?

— Jestem pełen podziwu dla poczynań Anglosasów i rozumiem w zupełności ich politykę.

W tym miejscu Hitler wyprostował energicznym ruchem ogon, odrzucił model V 2 od siebie i wstał.

Zrozumiałem, że muszę odejść.

Tadeusz Sikorski

Polscy studenci w Palestynie

JEROZOLIMA (obsł. wł.) W Jerozolimie i w innych miastach Palestyny uczy się obecnie ponad dwa tysiące studentów polskich.

Loteria państwowa 2-gi dzień ciągnięcia

- Wygrane po 100.000 zł. NrNr 6410 18742.
- Wygrane po 50.000 zł. NrNr 10762 47426 67301
- Wygrane po 20.000 zł. NrNr 14602 28747 45622 57150 68205 79467 87990
- Wygrane po 10.000 zł. NrNr 7558 41002 43659 51278 62912 72763 73614 85795
- Wygrane po 5.000 zł. NrNr 6849 15515 20121 27847 40401 81305 84240 99651
- Wygrane po 2.000 zł. NrNr 3536 8222 31492 34118 44955 47054 49415 57494 63912 70756 81330 82523 83226 84365 90145 99176

Sport Wisła - Cracovia 4:1

KRAKÓW. Decydujące o mistrzostwie okr. krakowskiego spotkanie piłkarskie Wisła—Cracovia zakończyło się zwycięstwem Wisły w stosunku 4:1 (1:0). W ten sposób Wisła zrewanżowała się Cracovii za czwartkową porażkę (0:1) i zajęła ostatecznie pierwsze miejsce w tabeli punktowej.

Czechosłowacja - Szwajcaria 3:2 (1:0)

PRAGA. Na stadionie sportowym „Sparta” odbyło się międzypaństwowe spotkanie piłkarskie między reprezentacjami Czechosłowacji i Szwajcarii. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem Czechosłowacji w stosunku 3:2 (1:0). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Klimek, Janik i Riha, dla pokonanych Amodo. Spotkaniu przyglądało się 47 tysięcy widzów.

U.S.A. Szwecja 5:0 o puchar Davisa

NOWY JORK. Międzystrefowe spotkanie tenisowe o puchar Davisa, rozegrane na kortach Forest Hill między reprezentacjami USA i Szwecji, przyniosło wysokie zwycięstwo Amerykanom. Poszczególne spotkania przyniosły następujące wyniki (na pierwszym miejscu USA): Kramer—Johansson 6:2, 6:2; 6:2; Parker (Pajkowski)—Bergelin 6:0, 3:6, 6:1, 6:1; Kramer—Bergelin 6:2, 6:2, 8:6; Parker—Johansson 9:7, 6:2, 6:1; Talbert, Muley—Bergelin, Johansson 3:6, 8:6, 3:6, 6:2, 8:6.

Wyścig o „Złoty Kask”

Nowacki, Mieloch, Dąbrowski, Pawlik i Szczurowski zwyciężają w poszczególnych kategoriach — Mieloch zdobywa najwyższe trofeum

POZNAŃ (P). Niedzielny wyścig motocyklowy o „Złoty Kask”, zorganizowany przez Motoklub Unia w Poznaniu na torze wyścigów konnych w Ławicy, zgromadził z górą 25 tysięcy widzów, którzy byli świadkami niezwykle emocjonujących walk z górą 90 czołowych zawodników polskich, którzy reprezentowali 25 klubów. Uderzał brak reprezentantów Śląska oraz Łodzi.

Nasamprzód ruszyło ze startu 18 maszyn ponad 350 ccm. Po zażartej walce zwyciężył Fr. Nowacki na BMW 500 ccm z Motoklubu Rawicz w czasie (21 km) 16,49,7 przed Falkowskim (Świebodzin) i Woźniakowskim (Unia—Poznań). W kategorii maszyn do 350 ccm uczestniżyło 24 zawodników. Na zmianę prowadzili wyścig doskonali Mieloch oraz dobrze dysponowany Gburek, do których podciągał się świetnie Buda. Zawodnicy ci zdołali zdublować pozostałych motocyklistów. W rezultacie wyścig wygrał Mieloch na DKW 350 ccm (Legia—Warszawa) w czasie 17,01,1 przed Gburkiem (SSM—Gdynia) oraz J. Budą z Polonii bydgoskiej. W kategorii 250 ccm startowało 22 motocyklistów. Przez dłuższy czas na czele trzymał się Bonin z Polonii bydgoskiej, jednak wskutek defektu maszyny musiał oddać prowadzenie doskonałemu Dąbrowskiemu (Gryf—Wejherowo) na NSU 250 ccm, który też zajął pierwsze miejsce w czasie 18,18 min, przed Walenciakiem z Leszczyńskiego Klubu Motocyklowego i Kowalskim

z Unii poznańskiej. W następnej klasie maszyn do 200 ccm brawurowo szedł Olejniczak (Unia—Poznań), który wyścig wygrał przed Pawlikiem z Lechii Poznańskiej i Mateczakiem z Olimpii—Grudziądz. Olejniczak został jednak później zdyskwalifikowany, gdyż okazało się, że jego maszyna miała większy litraż. W ostatnim biegu tak zw. „setek” na starcie stanęło 14 zawodników. Po ciekawej walce na torze wygrał Szczurowski z Polonii —Bydgoszcz na DKW 125 ccm w czasie 20,09 przed Gądkiewiczem i Meyką — obaj z Olimpii—Grudziądz, również na maszynach DKW 125 ccm.

Po krótkiej przerwie dyr. Topolski wręczył nagrody dla zwycięzców w poszczególnych biegach. Do biegu finałowego, który wywołał niezwykle wielkie zainteresowanie, zakwalifikowało się 23 motocyklistów. Najpierw wyruszyły ze startu maszyny najstarsze. Po dramatycznej walce na trasie zwyciężył stary rytyniarz Mieloch z Poznania, startujący dla klubu stołecznego w czasie 18,47,8 min, przed Dąbrowskim 18,48,1 min, i Woźniakowskim z Unii—Poznań.

Bezpośrednio po biegu trzech pierwszych zawodników otrzymało z rąk prezesa Unii — Paczkowskiego laurowe wieniec a zwycięzca najwyższe trofeum — efektownie wykonany „Złoty Kask”.

Całość wypadła sprawnie, wypadków żadnych nie było. (p)

Niniejszym podajemy do wiadomości, że w związku z przejęciem sprzedaży naszych artykułów przez Centralę Handlową Przemysłu Elektrotechnicznego, Warszawa, Chmielna 66, zamówień bezpośrednich nie wykonujemy. Celem przyspieszenia wykonania zamówień należy kierować zapotrzebowania do jednej z następujących składnic Centrali Handlowej.

1. Składnica — Bydgoszcz, ul. Ślusarska nr 9
2. „ — Oddz. Wybrzeże Gdańsk-Wrzeszcz, Wajdeloty 22a
3. „ — Oddz. Wybrzeże Gdańsk-Wrzeszcz, Sienkiewicza 12
4. „ Nr 11 — Łódź, ul. Piotrkowska nr 93
5. „ Nr 14 — Poznań, ul. Wielka nr 21
6. „ Nr 3 — Warszawa, ul. Polna nr 28
7. „ Nr 2 — Warszawa, Al. Jerozolimskie nr 6
8. „ — Katowice, ul. Ligonja nr 21

1130.

Fabryka Artykułów Elektrotechnicznych INŻ. ST. CISZEWSKI S. A.
pod Zarządem Państwowym
Bydgoszcz, ul. Sobieskiego nr 1

Żwonińska Sól od chorób uwalnia...
Jodowo-Bromowa 667r
ZAPALENIE STAWÓW skutecznie leczy

ŻWONICKA SÓL JODOWO-BROMOWA — Do nabycia we wszystkich aptekach, drogeriach

Kto obuwie szanuje, 5765
Ten pastę „Bałtyk” kupuje!

WYTWORNIWA CHEMICZNA „BAŁTYK”
R. Downar-Zapolski i Syn
Bydgoszcz, ul. Grodzka 4, tel. 37-1; Zamiejscowym zaliczeniem

CENTRALA APROWIZACJI PRZEMYSŁU METALOWEGO
Bydgoszcz, Czartoryskiego 6, tel. 35-78

poszukuje **garażu**
na 3 samochody 5768

Aromaty owocowe
do emoniad, soków, wódek itp.
polecamy
Piotrkowskie Zakłady Chemiczne
Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-32.

Ki i a szkł.
Jan Kapczyński
Hurtownia — rogeryjna
Toruń, Łazienna 28
tel. 338 458r

Skrzynki pomidorowe
standartowe o pojemności 18-20 kg
poleca Wielkopolska Spółdz. Ogrodnicza
Poznań, Dąbrowskiego 12, tel. 73-55

GWINTOWNIKI: NARZYNIKI okrągłe

PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI DO GWINTOWNIKÓW METRYCZNYCH I WHITHWORTH DOSTARCZA ZE SKŁADU WZGL. KRÓTKOTERMINOWO

KOKCZYŃSKI I SKA
SKŁAD ARTYKUŁÓW TECHNICZNYCH
POZNAŃ, ul. Podgórna 8 — tel. 17-55

KOMUNIKATY

Rozpoczęcie sprzedaży ruchomości pomieściłskich

Okręgowy Urząd Likwidacyjny w Bydgoszczy w ślad za komunikatem w Ilustr. Kurierze Polskim z dn. 24. VIII. 1946 podaje do wiadomości, iż zgodnie z Rozp. Prezesa Rady Ministrów z 11. VII. rb. w sprawie zbywania niektórych ruchomości opuszczonych i pomieściłskich (Dz. U. R. P. N. 33 poz. 206) rozpoczął z dniem 16 września rb. przyjmowanie wniosków na nabycie ruchomości pomieściłskich.

Wnioski są przyjmowane do dn. 30 listopada 1946 r. na specjalnych formularzach, które można nabyć w biurach sprzedaży Urzędów Likwidacyjnych w każdym mieście powiatowym województwa pomorskiego, a w Bydgoszczy przy ulicy Krasieńskiego 10 (pok. nr 14), gdzie też udzielane będą informacje o warunkach sprzedaży.

Biura sprzedaży są czynne dla interesantów w godzinach 10—14 i 18—20, a w sobotę w godz. 10—14.

Dyrektor
Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego w Bydgoszczy
17. IX. 46. (1129r)

ZAWIADOMIENIA

Rzuconą obelgę na Stefana Dąbrowskiego odwduję. St. Marczak. (576r)

NAUKA

Dyrekcja Państw. Gimnazjum i Liceum w Połczynie Zdroju, powiat Białogrodzki, wojew. Pomorze Zachodnie, poszukuje od zaraz profesorów do wszystkich przedmiotów. Zgłoszenia wnieść do Kuratorium Okr. Szk. Szczecińskiego w Szczecinie, przez Dyrektora Gimnazjum. Mieszkanie umeblowane, bezpłatna stółka i dodatek rodzicielski zapewnione. (5750)

Angielskiego przyspieszony kurs początkowy dla dorosłych przy Miejskim Liceum Administracyjnym (prof. Klejnot) Bydgoszcz, Kopernika 1, klasa 53, II piętro. Początek 24 września: wtorki, czwartki 17—18,30. (5754)

Była Ravensbruczancka, uczennica Konserwatorium Warszawskiego, udziela lekcji gry fortepianowej. Zgłoszenia Księgarnia Jankowski, ul. 1 Maja 51 Bydgoszcz. (5769)

KUPNO

Gazówkę 3-płomienną Junkersa kupię Bydg., ul. Dworcowa 19. (5747)

WŁOSIE końskie (ogony) w każdej ilości kupuje Drążkowski i Ska, Bydgoszcz, ul. Wyzwolenia 1 (przy Pl. Teatralnym). Płacimy najwyższe ceny. (5687)

Kupimy samochód na chodzie 5—7 ton na ropę. Młyn i Tartak Parowy, J. Dullek, Sp. z o. o. Chojnice. (1007r)

Dla poważnych kupców i dzierżawców poszukujemy domów, will, gospodarstw, piekarni, „Pogoń”, Spółdzielnia Pośrednictwa Nieruchomości, Bydgoszcz, Dworcowa 51/II, tel. 3316. (5772)

Filateliszczyk — kupuje znaczki, zbiory, wyjeżdżam na prowincję. R. Ukielski, Warszawa, Grochowska 206. (1105r)

Kupimy chłodnicę do ciagnika marki „Deutz” 28 KM. „PAGED”, Bydg., Dworcowa 86. (5760)

Kupimy kasę ogniową. Oferty kierować do Pomorskiej Fabryki Rowerów w Bydgoszczy, ul. Nakielska 89, tel. 1276. (1005r)

Introligatorskie maszyny kupię: do cięcia papieru, zszywania, perforowania. Przybyłowscy, Bydgoszcz, Marszałka Focha 14, skład papieru. (5757)

SPRZEDAŻ

Koszule, krawaty i szale marki „Krawat Polski” poleca po cenach fabrycznych Wytwórnia Krawatów, Koszul i Szali Edward Krysiak, Łódź, Piotrkowska 136, tel. 137-07

Palniki do lamp karbidowych, kłoty do lamp naftowych hurtowo wysła „Reklama”, Łódź, Piotrkowska 46. (1004r)

Bieliznę damską odczochy. w dużym wyborze poleca Zofia Serafinowicz Łódź Nowomiejska 4. (4695r)

Baterie „Centra” wyłączna sprzedaż na województwo poznańskie — północ — Z. Małski, Poznań, Św. Marcina 67, Telefon 20—76. (1011r)

Sportowy sprzęt — piłki, dętki, siatki, koszulki, spodnie, piżmki, rękawice bokserskie, kupno — sprzedaż, Jan Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83. (958r)

Uwaga! Continental Silenta (maszyny cicho piszące) przebudować można na układ polski itd. jedynie w ZAKŁADZIE REPER. MASZYN BIUROWYCH J. Skarbankiewicz, Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15. Dostarczamy na zamówienie, wszystkich wymiarów pokrowce do maszyn piszących i liczących. Zakupujemy i wymieniamy na dobre maszyny biurowe, nawet zniszczone i połamane. (1051r)

Garderobę damską, bućki nowe 37 sprzedam, Bydg., Stary Rynek 5/8 (podwórze). (5766)

Maszyna szewska fryzarka do sprzedania. Bydg., Garbary 30 m. 1. (5764)

Pianino sprzedam. Bydgoszcz, ul. Królowej Jadwigi 15/10. (5739)

SKALE do radioodbiorników różnych typów poleca: KOPIO-TECHNIKA, POZNAŃ, ul. Wierzbicę 18 Na prowincję wysyłamy pocztą. Przy zamówieniach prosimy podać nazwę i typ aparatu oraz wymiar skali. (760r)

Samochód osobowy Wanderer 6 sprzedam z papierami. Bydg., Aleje 1 Maja 5, Automotor. (5775)

RÓŻNE

KRAWATY i szale, stałe nowe wzory Wytwórnia „Włókno”, Łódź, 6-go Sierpnia 2, tel. 171-03. Ceny fabryczne. (967r)

Fortepiany — pianina stroi i wszelkie reperacje wykonuje zaprzyśiężony rzeczoznawca Wilichowski, Bydg., Król. Jadwigi 15/10. (5758)

Eleganckie panie zapraszam po najmodniejsze kapelusze, wykonane podług ostatnich żurnali francuskich w salonie „Zenobia Jadwiga”, Bydgoszcz, Sklep Ertepede (pod Arkadami obok księgarni Gieryna). Przeróbki i zamówienia także przyjmuję. (5771)

60 albo 120-morgowe gospodarstwo pod Gdynią wydzierżawię. Zgłoszenia IKP Gdynia „Ogrodnictwo”. (1126r)

Fotografie wieczne na porcelanie do nagrobków wykonuje artystycznie „EL-CHA-FILM” Warszawa Jerozolimskie 27. Prowincje informujemy listownie. (3265r)

Fenomenalny jasnowidz psychografolog trafnie przepowiada Nadeśli pytania date urodzenia, 20 zł Vapuro, Katowice, skrzynka pocztów 376 (4337r)

Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Surogatów Kawowych i Namiastek Spożywczych Centrala w Warszawie

podległe Ministerstwu Apropowizacji i Handlu zawiadamia:

w dniach od 25. IX. 1946 — 15. X. 1946 odbędzie się w Warszawie

OGÓLNO-KRAJOWA WYSTAWA

Państwowego Przemysłu Spożywczego przy ulicy Koszykowej 55 (Gmach Politechniki)

Następujące podległe nam fabryki biorą udział w wystawie:

a) **W dziale środków kawowych:**
Henryka Francka Synowie S. A., Skawina — Zjedn. Fabryki Cykorii Ferd. Bohm & Co i Gleba, Włocławek — Włocławska Fabr. Surog. Kawy i Cykorii „Stella”, Włocławek — Franck i Kathreiner, Fabryka Środków Kawowych, Wrocław — Polska Fabryka Środków Kawowych „Togama”, Bierutów — Gdańska Fabryka Środków Kawowych, Gdańsk-Wrzeszcz — Zakłady Przemysłowe „Be-Wu-Zet”, Łowicz

b) **W dziale namiastek spożywczych:**
„Maggi” Sp. z o. o., Poznań i o. — „Winiary” Państw. Zakłady Żywnościowe, Winiary k/Kalisza — Państwowa Fabryka Artykułów Spożywczych d. Kugel, Dziedzice — Ferd. Bohm & Co i Gleba, Włocławek (budynie, proszki do pieczenia, olejki, cukier waniliowy) (1116r)

Zwiedzajcie nasze pawilony

Zapoznamy zwiedzających ze sposobami przyrządzenia kawy, wypieku ciast, budyni, zup itp.

P. T. SPÓŁDZIELNIE I KUPCY

Towary powyższych fabryk rozprowadza wyłącznie

„CENTRALA SPRZEDAŻY”

po cenach ściśle fabrycznych za pośrednictwem oddziału Bydgoszcz, ulica Królowej Jadwigi 14

Zwiedzajcie Ogólno-Krajową Wystawę Państwowego Przemysłu Spożywczego

BECZKI — ŚLEDZIÓWKI

w większych ilościach zakupu 842. Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Konserwowego Szczecin. Al. Wojska Polskiego Nr 90a — Telefon 461

FABRYKA SYGNAŁÓW KOLEJOWYCH C. FIEBRAND ul. Grunwaldzka 32

przyjmie natychmiast 1131r. **stolarzy wgl. przyuczone. stolarzy, robotników podwórz., 2 murarzy**

Zgłoszenia codziennie w fabryce od godz. 8—15.

PRZETARG NIEOGRANICZONY Poczta Kasa Oszczędności

ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót 1-go etapu budowy gmachu Oddziału PKO w Bydgoszczy, Al. 1-go Maja nr 23.

Podkłady przetargowe można nabyć w Oddziale PKO w Bydgoszczy przy Pl. Teatralnym 4, I p.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w Kancelarii Oddziału PKO w Bydgoszczy przy Pl. Teatralnym 4, I p., do godz. 12 dnia 28. 9. 1946 r.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godz. 13. Do oferty należy dołączyć kwit PKO na wpłacone wadium w wysokości 50.000 zł, jak również wykazać się dowodem uczestnictwa w PPOK.

PKO zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania powodów, lub wyboru firmy bez względu na wynik przetargu. (1108r)

PRZETARG NIEOGRANICZONY

Izba Skarbowa w Szczecinie ogłasza przetarg nieograniczony na naprawę centralnego ogrzewania w budynku Urzędu Skarbowego w Stargardzie przy ul. Kościelnej nr 2.

Słabe kosztorysy są do nabycia w Izbie Skarbowej, pokój nr 112, i Urzędzie Skarbowym w Stargardzie.

Oferty w przepisowych podwójnych kopertach zalakowanych należy składać w Izbie Skarbowej, pokój nr 112, do dnia 30 września godziny 11, o której to godzinie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Do oferty winien być załączony:
1. kwit Kasy 1 Urzędu Skarbowego w Szczecinie na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 3% od oferowanej sumy,
2. dowód uiszczenia PPOK.

Izba Skarbowa zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, bez względu na oferowaną sumę, wyłączenie lub zwiększenie robót ujętych w kosztorysie, lub unieważnienie przetargu bez podania powodów. (1118r)

Izba Skarbowa w Szczecinie

P.T. Kupców jeszcze raz powiadamia się, iż

JEDYNE I WYŁĄCZNE PRAWO SPRZEDAŻY wyrobów „ELEKTRODYN” na wojew. Pomorskie posiada nadal

p. Feliks Gutknecht
generalny przedstawiciel
w Bydgoszczy, Cieszkowskiego 10. tel. 1486 i 1495

który poleca latarki elektryczne wszystkich typów do amerykańskiej włącz. i.e. Kuchenki i żelazka elektryczne, karbidówki etc. 5756

Najsłynniejszy psychografolog

obdarzony darem jasnowidzenia, przepowiada przyszłość, przeszłość, określa charakter, również o osobach zaginionych. Jeżeli nie możesz przyjść osobiście, załącz 50 zł, otrzymasz natychmiast odpowiedź. Toruń, psychografolog, Żeglarska 5/6, IV p. (5770)

Lekarz-homeopata
Dr. M. Kalinowski
wznowił ordynację
w Poznaniu, L. Mianowskiego 12/3
(dawnie Spokoina)
przyjmuje od 16—18. tel. 79-36

Perfumerom, drogeriom, kupcom branży kosmetycznej, wysyłamy gratis cenniki naszych wyrobów. Laboratorium Chemiczno-Kosmetyczne „SVELTA” Łódź Piłsudskiego 31.

Najsłynniejszy psychografolog, darem jasnowidzenia przepowie nieomylnie każdemu jego wydarzenia życiowe. Określi dokładnie charakter, kierunek zdolności rady — przeznaczenie. Napisz pytania, datę urodzenia, załączycie 50 zł za datku. Odpowiedzi za zaliczeniem „Martyni”, Kraków, Skr. poczt. 475. (856r)

PRACA

2 czeladników krawieckich poszukuje od zaraz Ornowski. Świecie n/W., Rycerska 3. (5746)

2 trakowych 1 maszynistę dla młyna i tartaku w Nowej Wsi Wielkiej. Zgłoszenia Powiat. Spółdz. Roln.-Handl. Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16. (1122r)

Potrzebny czeladnik i uczeń kominarski. Gdańsk Nowy Port ul. Rybojowców 8, Jan Wierzbowski, mistrz kominarski. (1128r)

Powiatowy Urząd Ziemi w Wyrzysku poszukuje kandydatów na wakujące posady: 1. Kierownika referatu Funduszu Ziemi. 2. Kierownika referatu Osadnictwa. 3. Kierownika referatu Parcelacyjnego. 4. Buchaltera Funduszu Ziemi. 5. Sekretarza administracyjnego. Od kandydatów na poszczególne stanowiska wymaga się ukończenia odpowiedniej średniej szkoły zawodowej, względnie kilkuletniej praktyki w podobnym dziale pracy. Podania z życiorysem i odpisami świadectw należy składać w Powiatowym Urzędzie Ziemi w Wyrzysku. (1117r)

Przedsiębiorstwa i Zakłady Miejskie — Zakład Oczyszczania Miasta, ul. Śniadeckich nr 5, poszukuje około 20 robotników. (1107r)

Potrzebna dziewczyna dohodząca z gotowaniem. Zgłoszenia „Bar Krakowski”, Bydg., róg Król. Jadwigi i Łokietka. (5753)

Gospodyni na wieś poszukiwana. Poczta Lębork, skrytka poczt. 27. (1106r)

UNIWAŻNIENIA

Unieważniam kartę rejestracyjną RKU, wydaną w Jedrzejowie na nazwisko Bronisław Skóra, Łąki, pow. Człuchów.

Unieważniam skradzione dokumenty na nazwisko Biały Stanisław, zamieszkały w Kluczborku, Ligota Dolna 51. (1124r)

ZAMIANY

Zamienię 3 pokoje, sąsiedztwo Placu Wolności, na 2 pokoje łącznie. Oferty IKP Bydg. „5762”.

POKOJE

Poszukuję pokoju umeblowanego przy inteligentnej rodzinie. Zgłoszenia IKP Bydgoszcz pod „Sub Solidny” (1074r)

POSZUKIWANIA

Ktoby wiedział adres Stefani Waleś, ur. 1913 r., proszę uprzejmie powiadomić Helenę Gajlusz z Nowoświęcian, zam. Włocławek, Kilińskiego 4 m. 1. (1123r)

Każdą wiadomość o inż. Walerym Bigay-Mianowskim, podchorążym względnie podporuczniku 12 pułku piechoty, który wyszedł z Krakowa z kieszar przy ulicy Warszawskiej, w dniu 4. IX. 1939 r. i był rannym w Banachach pod Biłgorajem w dniu 14. IX. 1939 r., proszę podać na adres: A. Bigay-Mianowska, Kraków, ulica Orzeszkowej nr 5/21. Zwrot dokumentów, które od rannego zabrał podobno jakiś podchorąży za wysokim wynagrodzeniem. (1028r)

ZGUBY

Zagubiono portfel w Polanowie, kartę rejestracyjną akt gospodarstwa, akt ślubu. Stefan Fienar, poczta Żydowo, powiat Ślawno, woj. szczeciński.

MATRYMONIALNE

Dla koleżanki inteligentnej, kulturalnej, przystojnej blondynki, pogodnej, młde uosobienie, rozumnej, żałożonej, która wieża życiowa, umiejącej się znaleźć w kuchni, salonie, poszukuje kandydata na męża z wyższym wykształceniem. Oferty „Szybka decyzja” IKP, Łódź, Piotrkowska 66. (1036r)

Dyplomowany inżynier, lat 30, po powrocie z zagranicy, przystojny, znający kilka języków, pozna panią, posiadającą gotówkę, potrzebną do rozbudowy firmy. Cel matrymonialny. Oferty IKP Łódź, Piotrkowska 66, „Warszawianin”. (1110r)

Ślusarz, lat 48, przystojny, posiada państwową, poślubi panią korpułentnej budowy do lat 40, przystojną. Zgłoszenia z fotografią IKP Gdynia „Rozwiedziony”. (1126r)

Przystojna, kulturalna, samodzielna, sytuowana pani, wiek balzakowski, poślubi pana o tych samych cechach na stanowisku, do lat 65. Oferty do IKP Wrzeszcz, Wajdeloty 8, pod „Tonia”. (1126r)

Wybitnie wartościowa, ładna, wykształcona panika pozna pana dobrego charakteru, żałożonego, wyższym wykształceniem. Cel matrymonialny. Oferty IKP Poznań, Działyńskich 8, pod „Oienka”. (1121r)

Panna lat 29, młda, szczerza i wierna, pozna pana — kolejarza do lat 40. Również samotny wdowiec mile widziany. Cel matrymonialny. Poważne i szczegółowe oferty kierować IKP Gniezno pod „Wspólne szczęście”. (1125r)

Wdowa wojenna, 40 lat, posiadająca mieszkanie, pozna pana kulturalnego na stanowisku. Małżeństwo nie wykluczone. Oferty IKP Łódź, Piotrkowska 66, „Sympatyczna”. (1109r)

Kupiec zamożny poślubi energiczną. IKP Bydgoszcz „Współpraca”. (752r)

Student med. poślubi zamożną z dobrej rodziny, inteligentną, wysoką, energiczną pannę, chętną do współpracy. Łódź 3, Poste-restante „Dobrobyt”. (752r)

Starsza panna szuka odpowiedniego pana. IKP Bydgoszcz „Małżeństwo w dobrobycie”. (752r)

Wdowa przystojna, wiek balzakowski, mająca realność i mieszkanie, pozna pana na stanowisku, kulturalnego, od lat 55—60. Poważne oferty proszę składać IKP Bydgoszcz pod „Bez anonimów”. (5773)

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
DZIAŁ OGŁOSZEŃ I FENUMERATY W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 2429

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKICH
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH
AGENCYJA NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODREBNE WYDANIA „IKP”

OGŁOSZENIA: Drobne po 8 zł za słowo. Poszukiwania rodzin i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów.
Ogłoszenia milimetrów: W reklamie 30 zł. Za następem 12 zł. Urzędowe i przetargi 12 zł. Nekrologi 10 zł. Tabliczki i bilanse 18 zł za 1 mm. Niedziele i święta 50% drożej.
Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada